

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kenmerk
2019-0000377588

Datum 13 augustus 2019
Betreft Beantwoording Kamervragen lid Krol over het bericht dat de
uitvaartpolis vaak zoek is 2019Z08936 (ingezonden 1 mei
2019)

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de schriftelijke vragen die zijn gesteld
door het lid Krol (50PLUS) over het bericht dat de uitvaartpolis vaak zoek is. Deze
vragen werden ingezonden op 1 mei 2019 met kenmerk 2019Z08936.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. R.W. Knops

2019Z08936

Vragen van het lid Krol (50PLUS) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over het bericht dat de uitvaartpolis vaak zoek is (ingezonden 1 mei 2019).

Vraag 1

Kent u het bericht 'Nabestaanden laten duizenden euro's liggen'?¹

Antwoord:

Ja.

Vraag 2

Is het waar dat het technisch voorlopig niet haalbaar is om een uitputtend verzekeringsoverzicht te realiseren waar nabestaanden toegang toe krijgen in geval van overlijden? Waarom is dat?

Antwoord:

Ik begrijp de behoefte aan een dergelijk overzicht. Het overlijden van een naaste is een ingrijpende gebeurtenis, die helaas in veel gevallen ook administratieve lasten en kosten voor nabestaanden met zich meebrengt. Een overzicht waar je op kunt zoeken welke polissen de overledene heeft, zou een handig hulpmiddel zijn. Aan het maken van zo'n overzicht zitten echter haken en ogen. Wie zijn de nabestaanden? Wie mogen dat overzicht gebruiken en hoe identificeren zij zich? En er zijn meer (technische) complicaties bij het realiseren van een dergelijk overzicht.

Ik heb daar contact over gehad met het Verbond van Verzekeraars. Het Verbond van Verzekeraars heeft aan mij bevestigd dat het op dit moment technisch niet haalbaar is om een uitputtend verzekeringsoverzicht te realiseren waar nabestaanden toegang toe krijgen in geval van overlijden.

Het Verbond heeft in april 2018 een test gelanceerd, in de vorm van een website, om consumenten een volledig en digitaal verzekeringsoverzicht te bieden. Uiteindelijk is deze test stopgezet. Het stopzetten hangt onder meer samen met het feit dat verzekeraars bij onder andere uitvaartverzekeringen geen Burgerservicenummer (BSN) en DigiD kunnen gebruiken, omdat er geen wettelijke grondslag bestaat op grond waarvan ze dat zouden mogen doen. Daardoor was het niet eenvoudig om de juiste verzekeringen online aan de juiste gebruiker te koppelen.

Dit is echter niet het enige probleem. Er bleken onvoldoende mogelijkheden voorhanden voor de bij de test aangesloten verzekeraars om hun aansluiting

¹ <https://www.ad.nl/economie/uitvaartpolis-vaak-zoek-verzekeraars-miljoenen-rijker~a17f0693/>

verder te optimaliseren en de website door te ontwikkelen tot een volwaardige dienst.

Er was al met al volgens het Verbond van Verzekeraars onvoldoende zekerheid dat de forse investering daadwerkelijk zou leiden tot een website met een lage drempel voor de consument en de garantie van een ruime dekking aan beschikbare verzekeringen. Volgens het Verbond van Verzekeraars zal de sector echter blijven zoeken naar andere mogelijkheden om een verzekeringsoverzicht te kunnen bieden.

Vraag 3

Is het technisch mogelijk om het bestaan van uitvaartpolissen op te nemen in het pensioenoverzicht achter DigiD? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

De website mijnpensioenoverzicht.nl, waar met behulp van DigiD toegang kan worden verkregen tot het pensioenoverzicht, wordt beheerd door de Stichting Pensioenregister. De Stichting Pensioenregister heeft mij laten weten dat het toevoegen van uitvaartpolissen aan het register technisch nu niet haalbaar is, omdat aan twee belangrijke voorwaarden niet wordt voldaan. Ten eerste is er geen sectorale standaard beschikbaar en ten tweede ontbreekt de mogelijkheid de polissen volledig geautomatiseerd beschikbaar te stellen. Los van de technische belemmeringen, zijn er ook inhoudelijke redenen om de uitvaartpolissen niet op te nemen. De Stichting Pensioenregister heeft mij gemeld dat het toevoegen van uitvaartpolissen niet past binnen de doelstellingen die met de website worden beoogd. Daarnaast is er geen wettelijke grondslag voor het op mijnpensioenoverzicht.nl tonen van het al dan niet bestaan van uitvaartpolissen, zoals die er wel is voor het tonen van informatie omtrent opgebouwde pensioenrechten.

Vraag 4

Is het waar dat nabestaanden de waarde van een polis tot meer dan tien jaar na het overlijden kunnen claimen bij de verzekeraars? Is dat altijd zo of zijn er grote verschillen tussen verzekeraars?

Antwoord

Nee, het is niet zo dat nabestaanden de waarde van een polis tot meer dan tien jaar na het overlijden kunnen claimen bij verzekeraars. Uit artikel 7:985 van het Burgerlijk Wetboek (BW) volgt dat vorderingen betreffende de uitkering van een uitvaartpolis in beginsel na vijf jaar verjaren, tenzij in de verzekeringsovereenkomst een langere verjaringstermijn is overeengekomen. Dat een vordering is verjaard, wil niet zeggen dat een verzekeraar niet alsnog een uitkering mag verstrekken. Het is mogelijk dat een verzekeraar hiertoe uit coulance bereid is. Het is aan de verzekeraar zelf om dit te bepalen.

Vraag 5

Is het waar dat het vanuit de overheid niet mogelijk is om verzekeraars standaard een signaal te geven in het geval van overlijden. Zo nee, kunt u toelichten waarom niet?

Antwoord

Gegevens over het overlijden van een persoon worden opgenomen in de Basisregistratie Personen (BRP), voor zover deze persoon in de BRP staat ingeschreven. Op basis van de Wet BRP is het mogelijk om overheidsorganen te autoriseren voor systematische gegevensverstrekking uit de BRP, voor zover dit noodzakelijk is voor de vervulling van hun taken. Daarnaast kunnen ook in het Besluit BRP aangewezen derden die werkzaamheden verrichten met een gewichtig maatschappelijk belang², worden geautoriseerd voor systematische gegevensverstrekking uit de BRP. Bij deze vorm van gegevensverstrekking kunnen ook automatisch (spontaan) gegevens worden verstrekt, bijvoorbeeld over het overlijden. Verzekeraars die uitvaartpolissen aanbieden behoren echter tot geen van beide groepen.

Het desalniettemin toch overgaan tot systematische gegevensverstrekking zou dan ook in strijd zijn met de Wet BRP. Het is daarom juridisch niet mogelijk om verzekeraars die uitvaartpolissen aanbieden te autoriseren voor de geautomatiseerde verstrekking van gegevens uit de BRP in het geval van overlijden.

Het Verbond van Verzekeraars heeft mij gemeld dat het gebrek aan juridische mogelijkheden om automatisch gegevens over het overlijden van een persoon verstrekt te krijgen, voor de bij hen aangesloten verzekeraars een belangrijk knelpunt vormt. Ik ben bereid daarover in gesprek te gaan. Daarnaast is door de minister van Financiën in het algemeen overleg Financiële markten op 12 juni 2019 toegezegd, gezamenlijk met BZK in overleg te treden om te kijken of er mogelijkheden zijn, eventueel buiten de BRP om, om een signaal uit te laten gaan in het geval van overlijden van een verzekerde. Het Verbond van Verzekeraars heeft mij laten weten ideeën te hebben over hoe dat te realiseren zou zijn. Ik zal mij daarover laten informeren, zodat dit meegenomen kan worden in de gesprekken met het Verbond van Verzekeraars.

Vraag 6

Kunt u uitleggen op welke andere wijzen de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) voor verzekeraars een beletsel vormt om nabestaanden de mogelijkheid te geven polissen van overledenen te achterhalen? Bent u bereid eventuele beletsels weg te nemen?

Antwoord:

De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is niet van toepassing op de gegevens van overleden personen. In dit opzicht vormt de AVG aldus geen beletsel voor verzekeraars en nabestaanden om de gegevens van overleden

² Het gaat bij "gewichtig maatschappelijk belang" in het kader van de BRP alleen om werkzaamheden die samenhangen met een overheidstaak, die strekken tot het in stand houden van een voorziening voor burgers die onderwerp is van overheidszorg of waarbij anderszins, gelet op de overheidsbemoeienis met die werkzaamheden, ondersteuning daarvan door gegevensverstrekking uit de BRP gerechtvaardigd is (artikel 3.3. Wet BRP). Dat is bij uitvaartverzekeringen niet het geval.

personen te verwerken om eventuele verzekeringspolissen van deze overleden personen te achterhalen. Wel dient uiteraard zorgvuldig met deze gegevens te worden omgegaan.

Voor zover er bij het achterhalen van polissen van overledenen persoonsgegevens van levende personen, zoals de nabestaanden, worden verwerkt, is de AVG wel van toepassing. Er dient dan te worden voldaan aan de voorwaarden die in de AVG worden gesteld aan de verwerking van persoonsgegevens, zoals het bestaan van een grondslag voor de verwerking. Deze grondslag kan in het geval dat persoonsgegevens van een nabestaande worden verwerkt bijvoorbeeld toestemming van de nabestaande zijn.

Ik heb op dit moment niet de indruk dat de AVG een beletsel vormt om het bestaan van uitvaartpolissen van overledenen te achterhalen. Ik zie daarom ook geen aanleiding om wettelijke maatregelen te nemen. De AVG geldt gelijkelijk voor alle organisaties, publiek en privaat, en zij hebben alle de plicht om aan de kaders die de AVG stelt te voldoen. Het is de eigen verantwoordelijkheid van de verzekeraars om aan de AVG te voldoen en het toezicht op de naleving daarvan ligt bij de Autoriteit persoonsgegevens als toezichthouder.

Vraag 7

Bent u bereid verzekeraars te vragen een voorlichtingscampagne te starten betreffende de zoekservice 'Verloren polissen' van het Verbond van Verzekeraars? Kunt u het antwoord toelichten?

Antwoord:

Het Verbond van Verzekeraars geeft aan dat het zelf al op vele verschillende manieren voorlichting verschaft over het bestaan van de zoekservice "verloren polissen". Zo bestaat er een goed toegankelijke site die goed vindbaar is via de reguliere zoekmachines, wordt de service door het Verbond actief gepromoot, onder meer onder uitvaartverzorgers en organisaties als de Branchevereniging Gecertificeerde Nederlandse Uitvaartverzorgers (BGNU) en de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB), en wordt de service door het Verbond standaard genoemd bij de beantwoording van vragen vanuit de media. Daarnaast bestaat er het beeld bij het Verbond zelf dat de zoekservice al brede bekendheid geniet binnen de uitvaartsector. Ik ben daarom van mening dat een voorlichtingscampagne gezien de al ondernomen activiteiten weinig toegevoegde waarde zou hebben.